

A. A. A. A.
ist. a. fidecceli

AŞIKLI'DAN SON HABERLER

Ufuk Esin, Savaş Harmankaya

Sınavların bitmesi, ödeneklerin ,izinlerin beklenmesi derken Aşıklı kazı ekibi 1966 yılı çalışmalarını büyük bir özveriyle 31.Temmuz-7 Eylül tarihlerinde sürdürdü. Temsilcimiz olarak Nevşehir Müzesinden Sultan Rutar atandı. Her türlü yardımlarından dolayı kendisine, tüm müzeci meslektaşlarımıza, Aksaray'daki il yöneticilerinin hepsine, ayrıca kazımızı destekleyen Anıtlar ve Muzeler Genel Müdürlüğü, TÜBA, İ.O. Araştırma Fonu Yürütücü Sekreterliği'ne ve İ.O. Edebiyat Fakültesine yürekten teşekkürlerimizi sunarız..

Bu mevsim ne yazık ki Aşıklı kazı ekibi için başlangıçta acılı günler birbirini kovaladı. Ekibimizin mimarlığını ilk yıllar yapmış olan aziz ve sevgili arkadaşımız YÜK.Müh.Mim. Korkut ATLI ve ardından gene birlikte çalışmaktan mutluluk duyduğumuz genç ve sevgili meslektaşımız Aymelek KARASU'yu kaybetmenin üzüntüsü yürekleri kapladı. İki Üyemiz de nur içinde yatsınlar.

Aşıklı'nın Akeramik Neolitik evre için gerek Anadolu, gerekse Güneybatı Asya 'da bzersiz bir örnek teşkil etmesi git gide burasının bir açık hava müzesi şeklinde ele alınmasını gündeme getirmeye başladı. Bu nedenle bu ylinky çalışma programında az da olsa bazı mekanların restorsyonuna yer verildi. Restorasyon çalışmalarını Yüksel Dede üstlendi. Savaş Harmankaya ise sorumlu başkanlığının yanında kısmen alan yöneticiliğini de yürüttü. Kazıda 900 metrekeralik bir alanda 5 ayrı yerde çalışıldı:

Gülay Sert'in kazdığı höyükün kuzeyindeki basamaklı akmalarda (4 G-H plankareleri) yaklaşık 7.5 m derinlikte 2.tabakanın en eski yapı evrelerine ait mekanlar kaldırılarak, sonunda, 3. tabakaya ulaşıldı. 3.tabakanın burada büyük bir açık alan oluşturularak, önce bir atölye olarak kullanıldığı, sonrasında da damalar şeklinde çoplüklerle üstünün örtüldüğü saptandı..Aşıklı yerleşmelerinde, büyük, geniş, açık alanlar kaplıyan ünlü çoplüklerin de aynı işlevleri gördükleri anlaşıldı. Höyükün doğusunda çalışan Nilgün ve Yüksel Dede(10-12 H-L plankareleri) 2.tabakanın son üç yapı evresinde kullanılmış olan çevre duvarını araştırmaya devam ettiler. Çevre

duvarının güneydoğuya gidildikçe daha derine indiği ve temel taşlarının büyük capta tahrif edildiği izlendi. Çevre duvarının en eski evresinin, 2. tabakanın bütün evreleri boyunca kullanılmış olan büyük atölye/ cöplüğünün üstüne yapılmış olduğu anlaşıldı. Bu en ilginc sonuçlardan biriydi.

Banu Oksüz, Münise Kaya ve Onur Ozbek'le birlikte höyükün ortalarındaki 400 metrekarelik bir alanı gün ışığına çıkardı (7-8 N-O plankareleri). Çakılı yolun doğudaki küçük avlusunun üstünde yer alan 2. tabakanın bu yapı evresinde Aşaklı'nın tipik kerpic mahallelerinin devamları bulundu. Büyüklü küçüklü yaklaşık 40 mekanın izlendiği bu alanda ancak birkaç ocaklı konutun taban düzlemine kadar inilebildi. Bu mahallelerin devamı olan ve daha önceki yıllarda kazılan mahallelerin kuzeyde 2.tabakanın büyük cöplük/mezbaha alanının kısmen üzerine yapılmış olması, çakılı yolun son evresile, cöplüğün son evresinin eş zamanlı olduğunu açıkladı. Böylece çevre duvarının son evresile bu mahallelerin çağas olması gerektiği açıklığa kavuştu.

Güneş Duru, Burak Çelikoba ve Savaş Harmankaya'nın birlikte yürüttükleri geri kalan 3. ve 4. çalışma alanları höyükün dışında, güneyindeydi. 1993 yılında Melendiz kıyısında bulunan (12-15 AB-AC plankareleri), üstü sel sonucu alluviyal dolguyla örtülümsüz olan yerleşme parçasının bu yıl, kuzeybatı, kuzey ve kuzeydoğusunda uzantılarını teşkil eden yeni mekanlar ortaya çıkmıştı. Yer suyundan dolayı burada yüzeysel bir düzlemenin dışında derince bir kezi yapılamadı, ancak mekanların rölöve planları çıkarılabilirdi.

Höyükün güneyine bitişik olan alanda ise (10 U-V plankareleri) Melendiz kıyısındaki en eski yerleşme parçası ile höyük arasındaki ilişkinin saptanmasına çalışıldı. Höyükün batısındaki en alltaki kültür tabakası ile Melendiz kıyısındaki yerleşme arasında bu kesimde en az 3 m kalınlığında milli, kumlu, taşlı katmanlardan oluşan bir alluviyal dolgu saptandı.

Gönül Egeli'nin hastalanması Üzerine atölye Semra Yıldırım'la birlikte U.Esin tarafından yürütüldü. Obsidien alet analizlerinde gene Semra Yıldırım, Nur Balkan Atılı'nın en büyük yardımcısı oldu. 2.tabakanın eski evrelerinde ve 3. tabakanın başlarında alet sayısında ve özellikle mikrolitlerde artış, av stratejisinde ve teknolojide büyük olasılıkla bir değişiminiin başladığına işaret etmekte. Hayvan kemiği analizleri ise bu yıl Banu

Öksüz tarafından ele alındı.Yabani at kemiklerinin de aralarında bulunduğu av hayvanları arasında auerochs (yabani dev sıgır) kemiklerinin çokluğu ve büyülüğu dikkat çekti.

4320 obsidienden ve yüzden fazla kemikten aletin ele gectiği Aşikli'da iki küçük buluntu en çok dikkati çekti. Bunlardan birincisi pişmiş topraktan yapılmış, olasılıkla bir domuzu temsil eden hayvan figürini, digeri ise Üstü kazı bezekli, tablet şeklinde bir biley taşıydı..Bezekler küçük tabletin üzerinde ince kuşaklar şeklinde, yan yana dairelerden, "V"lerden ve yarım ovalerden oluşmuştur. Akeramik bir kültürde pişmiş topraktan bir hayvan figürini ise ilk kez ele geçiyordu ve ~~bulundu~~ yeri Aşikli'ydı. Bu da Aşikli topluluklarının ateşin etkisile bakırı tavladıkları gibi artık kili pişirmeyeği de öğrenmiş olduklarına kanıtlık ediyor, canak çömleğin kullanıldığı döneme çok yaklaşıldığını belgeliyor.